

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

Факультет філології, психології та педагогіки

Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко А.М. Мартиненко

2024 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДОШКІЛЬНА ЛІНГВОДИДАКТИКА»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

(код і назва спеціальності)

ТД
Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 012 «Дошкільна освіта», складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта» 2023 року.

Розробник: Тур О.М. професор, професор кафедри психології та педагогіки, доктор педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньої програми Леся КЛЕВАКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

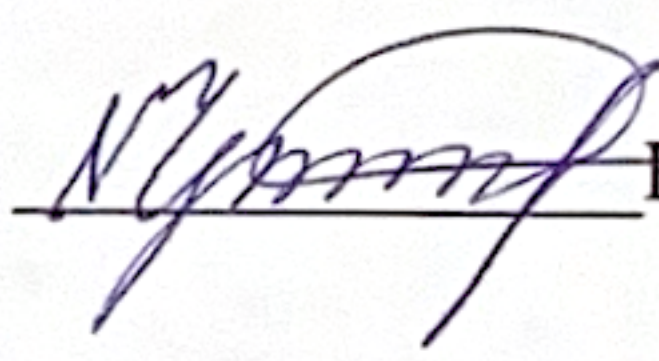
Протокол від «27» серпня 2024 року №1

В.о. завідувача кафедри психології та педагогіки

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Віктор ЧЕРНИШОВ

«29» серпня 2024 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Форма навчання денна
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка (шифр і назва)	Обов’язкова
Загальна кількість годин – 180		
Модулів – 1	Спеціальність 012 «Дошкільна освіта» (шифр і назва)	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		2-й
		Семестр
		4-й
		Лекції
	34 год.	
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Практичні, семінарські
		38 год.
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		108 год.
		Індивідуальна робота:
		-
	Вид контролю: екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 72/108

2. Мета навчальної дисципліни

2.1. Мета навчальної дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» полягає в створенні умов для засвоєння студентами загальних уявлень щодо лінгвістичних, лінгводидактичних, психофізіологічних основ навчання дітей дошкільного віку рідної мови, виховання мовленнєвої культури відповідно до державних вимог, оволодіння майбутніми педагогами дошкільної освіти професійно-мовленнєвою компетентністю щодо активних форм проведення роботи з розвитку мовлення дітей.

Протягом опанування курсу студенти повинні набути таких компетентностей:

КЗ-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5.Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньопродуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є «Історія дошкільної педагогіки», «Психологія дитяча», «Психологія дитячої творчості».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками. ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

ПР-18. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує	Високий, щоповністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.

			його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	
82 – 89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	С	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.

35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

стандартизовані письмові тести для здійснення поточного/проміжного контролю успішності засвоєння студентами навчального матеріалу (здійснюється під час проведення практичних занять).

презентації результатів виконаних завдань;
екзамен.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики

Тема 1. Дошкільна лінгводидактика: теоретико-методологічні засади. Дошкільна лінгводидактика як наука. Розвиток лінгводидактики як методичної науки (О. Біляєв, А. Богуш, М. Вашуленко, Н. Гавриш, Н. Голуб, Т. Донченко, С. Караман, В. Мельничаайко, Г. Онкович). Предмет, об'єкт, мета, поняття дошкільної лінгводидактики. Етапи розвитку дошкільної лінгводидактики. Галузі лінгводидактики. Професійно-мавленьова діяльність вихователя ЗДО. Професійно-мавленьова готовність вихователя ЗДО до навчання дітей рідної мови. Методологічні засади лінгводидактики. Взаємозв'язок мови і мислення. Слово і поняття. Взаємозв'язок мови та історії народу. Наукові засади дошкільної лінгводидактики: природничі, психологічні, лінгвістичні, педагогічні. Становлення та розвиток дошкільної лінгводидактики: лінгводидактична концепція К.Д.Ушинського; лінгводидактична спадщина І.Срезневського; лінгводидактична концепція Софії Русової; рідномовні обов'язки І. Огієнка; лінгводидактична концепція В.Сухомлинського; національне виховання українського дошкілля О. Ольжич. Розвиток лінгводидактики в Україні: сучасний етап. Розвиток лінгводидактики в зарубіжних країнах. Методи наукового дослідження в лінгводидактиці.

Практичні заняття №1-2.

Тема 2. Завдання, зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку комунікативно-мовленнєвої сфери дітей дошкільного віку. Мета розвитку мовлення, мовленнєвого спілкування дітей. Завдання розвитку мовлення дітей дошкільного віку (виховання звукової культури мовлення, розвиток словника, формування граматичної правильності мовлення, розвиток зв'язного мовлення, формування елементарного усвідомлення явищ мови і мовлення). Сутність поняття «мовленнєва компетентність»,

розмежування понять компетентність та компетенція. Компоненти мовленнєвої компетентності дошкільника: фонетична, лексична, граматична, діалогологічна. Сутність поняття «комунікативна компетентність», компоненти комунікативної компетентності. Сутність поняття «художньо-мовленнєва компетентність», компоненти художньо-мовленнєвої компетентності. Напрями роботи з розвитку мовлення (структурний, функціональний, когнітивний). Засоби мовлення. Базовий компонент дошкільної освіти: освітня лінія «Мовлення дитини». Завдання і зміст роботи з формування мовленнєвої компетентності дошкільників. Аналіз чинних освітніх програм: «Дитина, «Українське дошкілля», «Я у світі» та ін. Методи і прийоми розвитку мовлення (інноваційні та традиційні). Засоби формування мовленнєвої компетентності. Специфіка занять з рідної мови у різновікових групах. Планування освітнього процесу з розвитку мовлення.

Практичні заняття №3-5.

Змістовий модуль 2. Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку

Тема 3. Характеристика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. Спілкування і комунікація: спільне і відмінне. Спілкування як специфічний вид дитячої творчості. Мовлення як один із видів пізнавальної діяльності. Професійно-мовленнєве спілкування вихователя ЗДО з дітьми. Методи і прийоми навчання дітей рідної мови (словесні, практичні). Характеристика мовлення та комунікативних умінь дітей раннього та дошкільного віку. Особливості засвоєння дитиною звуків рідної мови. Розвиток словника та активного мовлення дітей раннього віку. Формування граматичної правильності мовлення дітей. Розвиток діалогічного мовлення дітей.

Практичні заняття №6-9.

Тема 4. Формування фонетичної, лексичної, граматичної компетентностей дітей дошкільного віку. Поняття звукової культури мовлення. Особливості звуковимови дітей раннього та дошкільного віку. Методи і прийоми формування звукової культури мовлення дітей. Методика виховання звукової культури мовлення дітей на заняттях у різних вікових групах ЗДО. Методика словникової роботи в ЗДО. Завдання і зміст словникової роботи у різних вікових групах ЗДО. Поняття граматичної будови мови. Засвоєння граматичної будови мовлення дітьми дошкільного віку. Граматичні помилки в мовленні дітей. Дитяче словотворення як унікальне мовленнєве явище. Методика формування граматичної правильності мовлення у дітей дошкільного віку. Методи і прийоми формування граматичної правильності мовлення у дітей. Використання вправ на словотворення, словозміну, на вдосконалення синтаксичної сторони мовлення, на виправлення граматичних помилок. Заняття з формування граматичної правильності мовлення у ЗДО.

Практичні заняття №10-14.

Тема 5. Розвиток зв'язного та виразного мовлення у дітей. Поняття зв'язного мовлення. Методика навчання дітей діалогічного мовлення. Методика навчання дітей монологічного мовлення. Характеристика методів і прийомів навчання дітей діалогічного та монологічного мовлення. Методика навчання дітей розповіді за картинкою. Методика навчання дітей переказу літературних творів. Методика навчання дітей розповіді з власного досвіду. Методика навчання дітей творчої розповіді. Мовленнєва творчість дітей (організовані, спонтанні форми). Розвиток виразності мовлення у дітей. Поняття виразності мовлення. Особливості засвоєння виразного мовлення у дітей дошкільного віку.

Практичні заняття №15-17.

Тема 6. Спільна робота ЗДО і сім'ї з розвитку мовлення дітей

Роль сім'ї в розвитку мовлення дітей, реалізації вимог Базового компонента дошкільної освіти у мовленнєвій підготовці дитини до школи. Єдність вимог ЗДО й сім'ї до культури дитячого мовлення. Завдання ЗДО у роботі з сім'єю щодо розвитку мовлення дітей. Наступність навчання дітей рідної мови в ЗДО та першому класі школи.

Практичне заняття №18-19.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього го	у тому числі				
		л	п	лаб.	ін д	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дошкільної лінгводидактики						
Тема 1. Дошкільна лінгводидактика: теоретико-методологічні засади.	24	4	4	-		16
Тема 2. Завдання, зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку комунікативно-мовленнєвої сфери дітей дошкільного віку.	28	6	6	-	-	16
Разом за змістовим модулем 1	52	10	10	-	-	32
Змістовий модуль 2. Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку						
Тема 3. Характеристика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.	36	8	8			20
Тема 4. Формування фонетичної, лексичної, граматичної компетентностей дітей дошкільного віку.	40	10	10	-	-	20
Тема 5. Розвиток зв'язного та виразного мовлення у дітей.	28	4	6	-	-	18
Тема 6. Спільна робота ЗДО і сім'ї з розвитку мовлення дітей.	24	2	4	-	-	18
Разом за змістовим модулем 2	128	24	28	-	-	76
Усього годин	180	34	38	-	-	108

9. Питання для семінарських занять

№ з/п	Назва теми, перелік питань	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені	

10. Питання для практичних занять

№ з/п	Назва теми, перелік питань	Кількість годин
1-2.	Дошкільна лінгводидактика: теоретико-методологічні засади. - Дошкільна лінгводидактика як наука. - Етапи розвитку дошкільної лінгводидактики. - Професійно-мавлєннєва діяльність вихователя ЗДО. - Методологічні засади лінгводидактики - Взаємозв'язок мови і мислення. Слово і поняття. - Взаємозв'язок мови та історії народу. - Наукові засади дошкільної лінгводидактики: природничі, психологічні, лінгвістичні, педагогічні. - Розвиток лінгводидактики в Україні: сучасний етап. - Методи наукового дослідження в лінгводидактиці. - Поняття академічної доброчесності у наукових дослідженнях. Штучний інтелект і його роль в наукових дослідженнях з лінгводидактики.	4

3-5.	Завдання, зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку комунікативно-мовленнєвої сфери дітей дошкільного віку. 1. Розвиток мовлення дітей: мета, завдання 2. Сутність поняття «мовленнєва компетентність», розмежування понять компетентність та компетенція. 3. Компоненти мовленнєвої компетентності дошкільника 4. Сутність поняття «комунікативна компетентність», компоненти комунікативної компетентності. 5. Сутність поняття «художньо-мовленнєва компетентність», компоненти художньо-мовленнєвої компетентності. 6. Напрями роботи з розвитку мовлення (структурний, функціональний, когнітивний). 7. Засоби мовлення 8. Базовий компонент дошкільної освіти. Характеристика Закону України від 06.06.2024 №3788-IX. «Про дошкільну освіту». Редакція від 01.01.2025. 9. Завдання і зміст роботи з формування мовленнєвої компетентності дошкільників. 10. Аналіз чинних освітніх програм: «Дитина, «Українське дошкілля», «Я у світі» та ін. 11. Методи і прийоми розвитку мовлення Методи і прийоми розвитку мовлення	6
6-9.	Характеристика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку. 1. Спілкування та комунікація: фундаментальні поняття 2. Спілкування як форма дитячої творчості 3. Особливості дитячого спілкування 4. Роль дорослих у розвитку навичок дитини спілкуватися. 5. Спілкування дітей з різними носіями інформації 6. Вплив багатомовності на розвиток комунікативних навичок. 7. Мова і мислення: взаємодія та взаємовплив 8. Розвиток мовлення як пізнавальний процес 9. Мовлення як засіб передавання знань і культури 10. Взаємозв'язок мовлення і навчання Мовлення і штучний інтелект. 11. Професійно-мовленнєве спілкування вихователя ЗДО з дітьми 12. Методи і прийоми навчання дітей рідної мови (словесні, практичні). 13. Характеристика мовлення та комунікативних умінь дітей раннього та дошкільного віку 14. Розвиток словника та активного мовлення дітей 15. Формування граматичної правильності мовлення дітей. 16. Розвиток діалогічного мовлення дітей.	8
10-14.	Формування фонетичної, лексичної, граматичної компетенцій дітей дошкільного віку. 1. Поняття звукової культури мовлення. Зв'язок звукової культури з літературною мовою та діалектами. 2. Вплив соціальних факторів на формування звукової культури (соціолект). Роль звукової культури в міжкультурній комунікації.	10

	3. Фізіологічні особливості артикуляційного апарату дітей раннього віку. 4. Порівняння особливостей звуковимови дітей різних мовних груп. 5. Психолінгвістичні аспекти розвитку звуковимови у дошкільнят. 6. Типові порушення звуковимови у дітей 7. Вплив оточення на формування звуковимови дитини (сім'я, дитячий садок). Зв'язок між розвитком мовлення і пізнавальними процесами 8. Методи і прийоми формування звукової культури мовлення дітей. 9. Артикуляційна гімнастика: різновиди вправ, ефективність 10. Ігрові методи формування звуковимови 11. Використання віршів, загадок, скоромовок у логопедичній роботі. 12. Роль батьків у формуванні звукової культури дитини вдома. 13. Роль звукової культури в міжкультурній комунікації 14. Зв'язок звукової культури з літературною мовою та діалектами. Вплив соціальних факторів на формування звукової культури (соціолект).	
15-17.	Розвиток зв'язного та виразного мовлення у дітей. 1. Зв'язне мовлення як форма реалізації мовленнєвої діяльності дошкільника. 2. Функції зв'язного мовлення. Мовленнєві вміння дошкільника, необхідні для зв'язного мовлення 3. Особливості діалогічного та монологічного мовлення дітей дошкільного віку. 4. Методи та прийоми навчання монологічного мовлення дітей дошкільного віку. 5. Методи та прийоми навчання діалогічного мовлення дітей дошкільного віку. 6. Методика навчання дітей розповіді за картинкою. 7. Методика навчання дітей переказу літературних творів. 8. Методика навчання дітей розповіді з власного досвіду. 9. Методика навчання дітей творчої розповіді. 10. Розвиток виразності мовлення у дітей. Компоненти виразності. 11. Вплив мовленнєвого оточення на розвиток зв'язного мовлення дітей 12. Роль читання в розвитку зв'язного мовлення. 13. Помилки у зв'язному мовленні дітей та шляхи їх подолання. 14. Використання інформаційних технологій у навчанні зв'язного мовлення.	6
18-19.	Спільна робота ЗДО і сім'ї з розвитку мовлення дітей. 1. Мовленнєве середовище сім'ї як фундамент мовного розвитку дошкільника 2. Спільна читацька діяльність батьків і дітей як ключ до розвитку мови та мислення дошкільнят. 3. Вплив емоційного клімату в сім'ї на розвиток мовлення 4. Спільні підходи ЗДО та сім'ї до організації мовленнєвого середовища	4

	5. Спільні форми взаємодії ЗДО та сім'ї в процесі розвитку мовлення дитини 6. Формування у батьків умінь і навичок стимулювання мовленнєвої активності дітей 7. Перешкоди у співпраці ЗДО та сім'ї щодо розвитку мовлення дошкільнят та шляхи їх подолання. 8. Оцінювання ефективності спільної роботи ЗДО і сім'ї з розвитку мовлення дошкільнят .	
	Разом	38

11. Питання для лабораторних занять

№ з/п	Назва теми, перелік питань	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно з графіком консультацій кафедри);
- підготовка до складання іспиту за контрольними запитаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	<i>Дошкільня лінгводидактика: теоретико-методологічні засади.</i> Становлення та розвиток дошкільньої лінгводидактики: лінгводидактична концепція К.Д.Ушинського; лінгводидактична спадщина І.Срезневського; лінгводидактична концепція Софії Русової; рідномовні обов'язки І. Огієнка; лінгводидактична концепція В.Сухомлинського; національне виховання українського дошкільця О. Ольжич. Розвиток лінгводидактики в Україні: сучасний етап. Розвиток лінгводидактики в зарубіжних країнах.	16
2.	<i>Завдання, зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку комунікативно-мовленнєвої сфери дітей дошкільного віку.</i> Специфіка занять з рідної мови у різновікових групах. Планування освітнього процесу з розвитку мовлення.	16
3.	<i>Характеристика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.</i> Спілкування і комунікація: спільне і відмінне. Спілкування як специфічний вид дитячої творчості. Мовлення як один із видів пізнавальної діяльності. Професійно-мовленнєве спілкування вихователя ЗДО з дітьми.	20

4.	<i>Формування фонетичної, лексичної, граматичної компетенцій дітей дошкільного віку.</i> Поняття звукової культури мовлення. Особливості звуковимови дітей раннього та дошкільного віку.	20
5.	<i>Розвиток зв'язного та виразного мовлення у дітей.</i> Використання вправ на словотворення, словозміну, на вдосконалення синтаксичної сторони мовлення, на виправлення граматичних помилок.	18
6.	<i>Спільна робота ЗДО і сім'ї з розвитку мовлення дітей.</i> Характеристика методів і прийомів навчання дітей діалогічного та монологічного мовлення. Мовленнєва творчість дітей (організовані, спонтанні форми).	18
Разом		108

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

Методи за характером навчально-пізнавальної діяльності студентів: проблемного навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій; групового вирішення проблемних задач); частково-пошуковий (евристичних запитань); дослідницький (есе, наукові доповіді).

Методичні прийоми як компоненти методів: вербальні (бесіда, пояснення); ілюстративно-демонстраційні (ілюстрування, демонстрування); прикладні (практичні завдання); інтерактивні (мозковий штурм).

Методи за формою організації навчання: лекції (проблемна лекція); практичні заняття; самостійна робота студентів (поза аудиторна, науково-дослідна робота студентів); виробничі практики.

Методи оцінювання: усний контроль (усний індивідуальний, усний фронтальний) письмовий контроль (письмовий фронтальний); тестовий контроль; метод самоконтролю.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. Модульний контроль є частиною поточного контролю і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формують відповідний модуль. Він реалізується шляхом проведення спеціальних контрольних заходів (у формі тестування чи написання студентами контрольних робіт), проводиться наприкінці кожного змістового модулю за рахунок аудиторних занять, під час групових консультацій або ж за рахунок часу, відведеного на самостійну роботу студентів. На підставі результатів модульного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» за видами робіт

Види робіт/кон тролю	Перелік тем																													
	Тема 1. Дошкільна лінгводидактика: теоретико-методологічні засади.					Тема 2. Завдання, зміст, засоби, форми, методи і прийоми розвитку комунікативно-мовленнєвої сфери дітей дошкільного віку.					Тема 3. Характеристика мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.					Тема 4. Формування фонетичної, лексичної, граматичної компетентностей дітей дошкільного віку.					Тема 5. Розвиток зв'язного та виразного мовлення у дітей.					Тема 6. Спільна робота ЗДО і сім'ї з розвитку мовлення дітей.				
	Практичне заняття																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19											
Опитування	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1											
Тестування	1		1			1				1					1			1												
Виконання практичних завдань	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1											
Виконання завдань сам. роботи	1		1			1				1					1			1												
Всього за темами	6		8			10				12					8			6												
Екзамен	50																													
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100																													

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,1 \times 10 = 1$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,5	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,5 \times 20 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2, 3. питання макс. по 20 балів	16-20	Питання розкриті повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	11-15	Питання розкриті, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-10	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-5	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку,
--	-----------------------	---

		курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82-89	B – дуже добре	4 – добре
74-81	C – добре	
64-73	D – задовільно	3 – задовільно
60-63	E – достатньо	
35-59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0-34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

– робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. Робоча програма з дисципліни «Дошкільна лінгводидактика» для студентів (ОС бакалавр) спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / Уклад. О.М.Тур. Полтава, 2024 р. 17 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»).

2. Атаманчук Н. М. Психологія особистості: Конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, магістр. Укл. Н. М. Атаманчук. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2021. 90 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Богуш А., Гавриш Н. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей дошкільного віку. Київ : Слово, 2021.336 с.

2. Богуш А., Гавриш Н. Розповідаємо разом. Навчання молодших дошкільників розповіді за змістом сюжетних картин: навч.-метод. комплект. Київ: Генеза, 2017.65 с.

3. Ємець А.А., Коваленко О.М. Навчаємо дошкільників переказувати. Харків : Вид. група «Основа», 2018. 144с.
4. Про дошкільну освіту. Закон України. Від 06.06.2024 №3788-IX. Редакція від 01.01.2025. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
5. Рібцун Ю. В. Сходінками правильного мовлення: навч.-методич. посібн. Тернопіль: Мандрівець, 2017. 240 с.
6. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник / Н.Гавриш. О.Брежнєва, І.Кіндрат, О.Рейпольська; за заг. редакцією О.Брежнєвої. Київ : Видавн. дім «Слово», 2015. 176 с.
7. Сухар В. Придумай слово: мовні ігри для дошкільнят. Харків : Ранок, 2011. 160 с.
8. Шевцова О. Цікава грамати́ка. Пізнавально-ігрові комплекси з навчання грамоти. Харків: Основа, 2011. 192 с.
9. Яловська О. Пальчики дошкільнят: розвиваємо руку – розвиваємо мозок. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 228 с.
10. Doležalová Jana, Hábl Jan, Janiš Kamil. Fundamental Pedagogy. Hradec Králové, 2014. 140p.
11. Robyn M. Gillies. Pedagogy: New Developments in the Learning Sciences. N.Y. : Nova Science Publishers, 2012. 531p.

Допоміжна

1. Білан О. Навчання розповідання з використанням наочності. Старший дошкільний вік: методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2014. 128 с.
2. Білан О. Розповідання за ілюстраціями. Старший дошкільний вік. Київ : Шк. світ, 2011. 120 с.
3. Білан О. Художньо-мовленнєва діяльність дітей старшого дошкільного віку. Львів : Проман, 2007. 64 с.
4. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови : Підручник. Київ : Вища шк., 2007. 542 с.
5. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і практика. Запоріжжя «Просвіта», 2000. 140с.
6. Богуш А., Гавриш Н. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. Київ : Видавничий Дім: Слово. 2011. 704 с.
7. Богуш А.М. Готуємо руку дитини до письма. Тернопіль «Мандрівець», 1999. 190 с.
8. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика : Теорія і методика навчання дітей рідної мови: Підручник. Київ : Видавничий дім «Слово», 2011(2013). 704 с.
9. Богуш А.М. Методика розвитку рідної мови і ознайомлення з навколишнім у дошкільному закладі. Практикум. Київ : Вища школа, 1995. 80с.
10. Богуш А.М., Мовленнєва діяльність, мовленнєве спілкування, розвиток мовлення. Запоріжжя, 2011. 120с.
11. Богуш А.М. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Підручник для студентів вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2009. 408 с.
12. Богуш А.М., Гавриш Н.В. Організація художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних навчальних закладах. Київ : Слово, 2006. 82с.
13. Богуш А.М., Лисенко Н.В. Українське народознавство в дошкільному закладі. Київ : Вища школа, 2005. 152с.
14. Богуш А.М., Гавриш Н.В., Котик Т.М. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному закладі. Одеса, 2012. 162с.
15. Богуш А.М., Малиновська Н.В. Перші кроки грамоти: передшкільний вік. Київ : «Слово», 2013. 420с.
16. Богуш А.М., Орланова Н.П., Зеленко Н.І., Лихолєтова В.К. К., Методика розвитку мови і ознайомлення з навколишнім в дошкільному закладі. Київ : Вища школа, 2005. 412с.

17. Впевнений старт. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 62с
18. Бенера В., Маліновська Н. Теорія та методика розвитку рідної мови дітей. Навчально-методичний посібник. Київ : Видавничий дім: Слово, 2014. 384 с.
19. Дошкільна лінгводидактика. Хрестоматія. Навч. пос. / упоряд. Богуш А. Частина I та II. Київ : Видавн. дім: Слово, 2005. 720 с.
20. Гавриш Н., Крутій К. Як змінювалися підходи до розвитку мовлення дітей. Дошкільне виховання. 2019. № 10. С. 7–10.
21. Гавриш Н. Бадер С., Стаєнна О.. Казкові стежиночки. Київ: Генеза, 2017.
22. Гавриш Н. Художня література в освітньому процесі: сучасні технології. Дошкільне виховання. 2011. № 2. С. 4–9.
23. Гавриш Н. Смыслоутворення як запорука успіху. Дошкільне виховання. 2008. № 10. С. 5–7.
24. Каплуновська О. Коли, чому та як навчати грамоти дошкільнят. Дошкільне виховання. 2016. № 10. С. 8 – 11.
25. Піроженко Т.О. Мовленнєве зростання дошкільника. Київ : Грайрик, 1999. 200с.
26. Рібцун Ю. Мовленнєві намистинки для маленької дитинки: навчально-методичний посібник. Київ : Літера ЛТД, 2010. 160 с.
27. Розумне виховання сучасних дошкільнят. Методичний посібник / Н.Гавриш. О.Брежнєва, І.Кіндрат, О.Рейпольська; за заг. редакцією О.Брежнєвої. Київ: Видавн. дім «Слово», 2015. 176 с.
28. Сухар В. Придумай слово: мовні ігри для дошкільнят. Харків : Ранок, 2011. 160 с.
29. Шевцова О. Цікава граматики. Пізнавально-ігрові комплекси з навчання грамоти. Харків : Основа, 2011. 192 с.
30. Яловська О. Пальчики дошкільнят: розвиваємо руку – розвиваємо мозок. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 228 с.

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційна платформа МУДЛ: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3875>
2. Базовий компонент дошкільної освіти [Електрон. ресурс]. 2021. Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
3. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика : Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах : [підручник. Режим доступу: <http://goo.gl/zqpaJp> 1
4. Богуш А. М. Про місце оцінки і оцінних суджень у мовленнєвому розвитку дітей. [Електронний ресурс] // Дошкільна освіта. 2014. № 4 (6). Режим доступу: <http://goo.gl/6eZ0A5>
5. Засвоєння виразного мовлення на етапі дошкільного дитинства [Електронний ресурс] / Інтернет-видання. Режим доступу: <http://goo.gl/2QZEYr>, <http://goo.gl/8p0mnG>.
6. Національна доктрина розвитку освіти у XXI столітті [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>
7. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» [Електрон. ресурс]. Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/doshkilna/programy.html>